



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque**

**Bartoli, Daniello**

**Lvgdvni, 1665**

XXIV. Singularia quædam Ignatij in Palestina.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-10840**

vereri soliti cum tempestate admonentur; post vitata eundem lufuri pericula quem paulò ante naufragi inelamarint. Non tulit Ignatius maiestatem supremam tam petulanter lædi, & dum apud scelestos, & proiectæ conscientiæ lurcones, ciuilia monita nihil agunt; vrgere institit minaci terrore diuini iudicij, quod vix quatuor à morte digitis seiuncti, tam flagitiosè prouocarent. Sed bonæ sementis hæc messis exitit, vt de Ignatio condicerent in desertam insulam deportando, destituendoque in ea quibusuis incursum casibus. Hoc subodorati ex sociis nonnulli, quibus mens melior, eiusque miseratione grauitè affecti, rogant sibi esse exitio ne pergat, dum frustra prodesse aliis nititur; sed frustra, nec vllius metu periculi quo minus pergeret euincunt; vt qui nosset Deo ventos, & maria; non artibus nautarum obsequi. Quod illi tunc clarè patuit, cum ad insulæ conspectum terram legentibus, iamque pænè litus mordentibus, restans ex improuiso incurrit ventus, totiesque illos procul ab insula reiecit, quoties terram prehendere tentarent, quoad denique iter in Cyprum repetere coegit. Serui tamen sui religiosa studia vt hominibus improbis inuisa, sic fuisse sibi gratissima, subsecuta ostendit merces, Christi videlicet adspectabili forma, sui præsentiam non semel exhibentis, consolantisque dolorem, ac lachrymas quibus cæcitatem hominum perditorum, & illatas Deo iniurias, in nauis angulo deplorabat. In Cyprum appulsus nauim in anchoris iam iam vela facturam commodum inuenit, quæ in Palestinam peregrinos portabat, & hunc omnium instar operiri vnum dumtaxat putasset; ita Iulij quarto & decimo cum Venetiis soluisset, pridie Calendas Septembris anno sesquimillesimo vigesimo tertio Saphum Syriæ attingit diebus octo supra nonaginta in mari consumptis, & quarto demum post die Ierusalem peruenit.

XXIV.  
*Singularia  
quadam  
Ignatij in  
Palestina.*

Quantis pietatis effulsa gaudiis delibutus beatas oras salutarit, quam dulcibus osculis libarit terram Christi vestigiis, & sanguine sacram, conuicere pronum est ex desiderio illius videndæ, quod cum primis tradendi se Deo ignibus conceptum, crescente immensum per varfam Christi familiaritatem amore creuerat; ex inuictò præterea robore, quo quicquid timendum, tolerandumque obliteret, peruicit. Nam & Venetiis consensurum auerrebant fortiter amici; ob pericula tunc solitis maiora, turcis capta Rhodo, latè illo mari grassantibus, multisque peregrinantium, ne in illorum manus inciderent, retro in patriam vota vertentibus. At is Dei, & cæli aspectu, terrenos metus doctus eludere, responso mirabili vrgentes stupefecit, tam certa se vocantis fiduciâ niti, vt si nauis deesset, crederet se nuda in tabula posse illuc saluum appellere; neque verò amicis, in auertendo consilio, feliciores fuere medici. Egrotus pharmacum hauserat, cum auris repente afflantibus panduntur vela, datur vectoribus classicum, accurrit ex templo Ignatius, sui & morbi & medici negligens, contestantis vitæ manifestum discrimen, certoque affirmantis debilitatem virium, fore omnino & maritimæ nausæ, & conuelli pharmaco impari, quod tamen planè contrarium euenit, alteroque alterum mutuo

iuuante



iuuante inde multò faciliùs est leuatus. His tam ardentibus potius optatis, & tam expetito terræ sanctæ contactu, totus in lacrymas, in laudes, in lætitiâs diffluere, maximè verò ad conspectum sanctæ ciuitatis, & Franciscanorum Patrum ( penes quos locorum sanctorum custodia ) peregrinos supplici agmine cruce præuia excipientium, inde beata illa monumenta singula illustrare, spectare animo & tantùm non oculis natum Beethlemitico in stabulo Christum; Ierosolymis prædicantem, expirantem in Golgotha; ex Oliuarum monte in cælum redeuntem. Quòd autem suæ meditandi formæ, præcludendum scripsisset locorum imagine animo efficta, in quibus gesta, dictæ sunt quæ ad meditandum proponuntur, eorundem locorum ichnographiam sibi vt potuit delineatam sumpsit, vsu futuram aliquando, si minùs Deo visum esset, vt illic prædicans, aut infidelibus populis Christum, aut sibi mortem pro Christo lucraretur. Et si enim Manresæ lectum se à Deo rescierat ad quæstus animarum ingentes, dandòsque ad hoc sibi socios, quorum etiam rudem quandam, quæ tunc sufficeret, viuendi normam acceperat; necdum tamen locum, nec conditiones sociorum sciebat, & adhuc sibi cœlitùs ignorata, ex boni iudicij dictatis colligens, putabat in Palæstina perfici oportere, quo illum iam inde ab conuersionis suæ ortu, magna desideria vocarant. Quare vt illic consisteret commendatitiis ex Europa ad Franciscanos munitus venerat, quas cum Rectori cœnobij reddidisset, tacita consilij sui quauis alia ratione, præterquam priuatæ pietatis; bona verba ex eo retulit conciliandi fauoris apud Prouincialem eius loci, à quo illius commorationis penderet facultas, & qui propediem esset ex Bethleem adfuturus. Verum erat alia Deo mens, & Romæ non Ierosolymis, mirificè Ignatio decernebat esse propitius, vt ipso mundi ex capite in orbem reliquum ab eo, veræ religionis spiritus funderetur. Dum spebus itaque, ac promissis diues Ignatius, amicos in Europa alios salutat per literas, alios inuitat, à Prouinciali accersitur, qui laudato primùm eius consilio, dolere se tamen significat quòd illi tunc satis fieri non posset, ob egestatem cœnobij suos agrè alentis, & eleemosynæ parcitatem; quin licèt is vellet mendicatò victitare, tantundem tamen de tenui illo decessurum, quod cœnobium corrogabat; cuius rei fidem facturum ipsi diem proximè sequentem, quocum peregrinis redeuntibus, remissurus in Italiam esset aliquot è suis Fratribus, haud alia ex causa quàm necessarij victus inopia. Negare quidem Ignatius futurum se illis oneri, quæ ad animum spectarent, audiri confitens, communionem se fra impertiri, hæc se tantùm ab iis petere; sed Prouincialis detrimento cœnobij quod commemorasset, Ignatij quoque periculum adiunxit, ex aduenis enim illic hærentibus, dum extra limites Christianis notatos lubet interdum excurrere, alios à Turcis interfici, alios manu capi, quod monasterio valdè officeret à quo essent ex Turcis caritatis iussu deinde redimendi; quare in diem proximè discessum cum aliis adornaret, quod cum Ignatio vehementer doleret, isque se flocci eruituram, mortemque adeò facturum dixisset, vnòque se offendendi



numinis timore eici Palaestina posse; es vero inquit, Prouincialis, offensurus, si meo iniussu remanseris, proferebátque Pontificium diploma, quo potestas Fratribus fiebat arcendi ab sacris, quos ipsis inuitis sua illic pertinacia tenuisset. Sed absque diplomate, dicto plus satis persuasus iubenti morem gerit Ignatius, & qui amicis in Europa valedixerat paulo ante, Christo sibi valedicendum quodammodo sub discessum putauit. Clam se itaque ab sociis subducens, nullo viâ duce, aut contra Turcas defensore in collem recurrit oliuarum, veneraturus denuo mente, & osculis impressa saxo adscensuri in cælum Christi vestigia; & cultello ab custodibus transitum exorauit, inde ulterius audenti Sacrarium Bethphage adire, succurrit ex Christi vestigijs ab se minimè obseruatum, quam in mundi obuersus partem Christus è terris ascendisset; igitur in Oliuetum regreditur, & datis custodi quæ sibi supererant forficulis, sanctam explet curiositatem. Inter hæc Patres Franciscani deesse Ignatium numero vt vident, suspicari quod erat, Armenum destinant Cœnobij famulum, qui eum reduceret; is in Oliueti iam descensu sibi obuiam factum, barbarè excipit, intentatòque sæpius baculo, correptum brachio, in cœnobium raptat; nullo ad hæc Ignatij vel motu animi, vel sensu: Nam ad primum Armeni occursum, Christum in aëre viam præeuntem, seque animantem perpetuò vidit, quoad in hospitium peruenisset. Sic naui conscensa discedens è Palaestina Ignatius, & suos illic amores reliquit, & spem secum retulit eò reuertendi:

**XXXV.** Exscendentibus in Cypro, præsto sunt tres naues quæ Venetias soluerent. Turcica vna. Secunda Veneti mercatoris egregiè instructa. Tertia cuiusdam exigua, & quassa: in Venetam fere vectores confluere, quò contra discrimen hibernæ navigationis tutiores irent: instare ex illis aliqui, & nauarchum rogare, vt Dei amore Ignatium quoque admitteret, cui nihil ad naulum suppeteret, sed esset apud Deum diues, cœterum sciret hominem verè sanctum se naui vecturum. Si sanctus, ait ludens Nauarchus, quid sancto naui opus? siccis pedibus mari inambulet, ac miraculo aquas premat, quasi liceat sanctis pro libito quod semel Petro licuit Christi iussu; aut mergi non possint, etiam nauigando, si Paulus ter naufragium fecerit, nam cum *utriusque virtus, dispar fuerit in miraculo, utriusque tamen meritum dispar non est in cælo.* At nauis infirmæ, ac tenuis Nauarchus, nec auarum sapiens, nec stultum locutus, rogantem Ignatium, sine mora propter Deum excepit, qui suum vtrique Nauarcho præmium non diu distulit. sub auroram tres illæ foederatæ naues, plenis velis in altum feruntur, cursu ad solis occasum prospero, tunc enim sæua coorta tempestate subruui momento totum mare, discipi tres naues, Turcica miserè cum vectoribus forberi; Veneta dum in terram molitur, prope Cyprum allisa saluis tantum vectoribus deprimi; postrema illa ægra, & exilis quæ Ignatium portabat & diu laborans, & sæpe aquis haurienda, sed Deo magis quam Nauarcho regente, in Appulia confedit, vnde instaurata tertio tandem mense Venetias tenuit anno 1524. Ex quibus didicit scurris Nauarchus quassos etiam lembos, si sanctos tulerint, esse validis nauibus

*Nauis spre-  
to, lusoque  
Ignatio nau-  
fragus.*

*Greg. l. i.  
diml.*